

а к а д е м і ч н а ПАНОРАМА

Інформаційне видання Національного університету «Києво-Могилянська академія» Червень 2006

Конвокація-2006

За традицією 28 червня, в День Конституції України, в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» винятковий день — свято Конвокації, урочистої церемонії вручення дипломів випусникам. Нинішній випуск Києво-Могилянської академії — дванадцятий в історії відродженого закладу.

Кожна церемонія Конвокації в університеті особлива, адже з його стін виходить нова генерація професіоналів, особистостей, яким не байдуже майбутнє нашої держави. У цьому році дипломи отримали 383 бакалаври, 125 спеціалістів, 272 магістри. Випускниками Києво-Могилянської Бізнес-Школи стали 21 магістр із бізнес-адміністрування. Цього року вперше отримали дипломи випускники бакалаврської програми «Фінанси» та магістерських — «Хімія (Мембранні та сорбційні процеси і технології)» та «Менеджмент в охороні здоров'я». Диплом останньої є унікальним, оскільки підтверджений двома закладами — Маастрихтським університетом (Нідерланди) та Національним університетом «Києво-Могилянська академія».

Після вручення дипломів на офіційній церемонії випускників привітали президент НаУКМА В'ячеслав Брюховецький; від професорів Києво-Могилянської академії — Ірена Грига, керівник Школи охорони здоров'я НаУКМА; Почесний промовець урочистої церемонії — Володимир Лавренчук, голова Правління Райфайзен Банк Аваль; Майстер урочистої церемонії — Олена Третьякова, декан з роботи зі студентами.

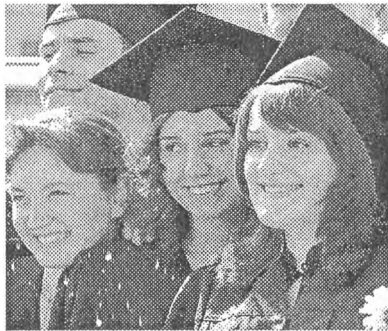
Премією імені Миколи Кравця «За практичний внесок у справу розбудови України (за наукову діяльність)» відзначили випускницю магістерської програми «Хімія (Мембранні та сорбційні процеси і технології)» Олександру Завгородню. Вручив премію Андрій Остроград, генеральний директор ТОВ «КиївГум».

Ігор Когут, випускник пер-

НаУКМА: унікальна система набору студентів: чесність, прозорість, оперативність

9 липня (друга неділя липня) 2006 року в НаУКМА відбудеться одноденний набір студентів на бакалаврські програми — вступне тестування на 15 спеціальностей.

Мета акції — поширити досвід та в черговий раз підтвердити прозорість та об'єктивність вступної кампанії НаУКМА, рівність умов для всіх абітурієнтів без винятку, можливість некорумпованого вступу у вищий навчальний заклад України.

шого випуску 1996 року та Президент Асоціації випускників НаУКМА, вручив Премію випускників за кращий професійний курс англійською мовою Олені Маслюківській, старшому викладачу кафедри екології, випускниці НаУКМА. Також Олену Маслюківську відзначили дипломом лауреата Стипендійного фонду компанії САН Інтербрю Україна та фонду братів Кличків.

Конвоканти дали клятву випускника НаУКМА, перекинули китичку на бонеті, задумали найзаповітніше бажання, дивлячись в очі улюблениці могилянського співтовариства та символу Університету — черепасі Альмі, проспівали гімн студентів «Gaudeamus».

Привітати випускників Академії в цей день прийшли батьки та друзі.

У культурній програмі були виступи творчих колективів НаУКМА (Ансамблю бального танцю НаУКМА, гурту бойових мистецтв «Спас», гурту «Божиці», Студентського театрального клубу НаУКМА з вуличною виставою «Чудний глум, або Віра, Надія і шахи», рок-гурту НаУКМА, гурту «Цвіт лав»).

На світліні:
випускники НаУКМА

Олександра Гоменюк,
студентка ФСНСТ-1

У нашому випуску:

Юлія Тимошенко:
«Україна потребує змін»

Стор. 4

«Ми ніколи не боялись
бути першими»

Стор. 6

Світ Соломії Павличко

Стор. 8-9

Урок української

Розвиток української лексики має складну історію та численні зовнішні втручання, зокрема вплив радянської політики, програмних ідеологій щодо зближення російської та української мов. Врешті-решт, внаслідок «міжмовних» контактів між наукою та політикою сьогодні маємо цілий шар проскрибованої ледь живої лексики, комплекси забутих і відчужених від української лінгвосфери слів. Але ж саме така лексика — свідчення повнокровності української мови, функціонального

найбільшу загрозу українському суверенітету, оскільки в сучасному індустріальному суспільстві засоби масової інформації мають величезний вплив на формування масової свідомості.

Політичні втручання — річ дуже небезпечна, але в історії вони завжди мали успіх для апологетів фальшивих ідеологем і фатальні наслідки для самої історії. От і сьогодні мова перетворилася на об'єкт політичних прокламацій, демагогічних виступів із трибуни Верховної Ради, нена-

лексика — тобто словник, що має подати для мовця потрібне слово. Вживання семантичного розмаїття може вивести зі стану мовного анабіозу через втрату функціональних органів і фрустрації систем мови в попередні десятиліття. А такі мовні екзекуції в XX сторіччі в СРСР — факт, що вже не потребує перевірки.

Так, наприклад, із початком цькувальної кампанії 1933 року проти дотогочасних термінологічних праць як «буржуазно-націоналістичного шкідництва» було видано у 1934-36 роках п'ять термінологічних бюлетенів (медичний, математичний,

Фенікс над попелищем мови

розмаїття, стилістичного увиразнення та експресії. Проте за радянських часів мовна політика мала свої ідеологічні плани розвитку (позамовні!), що призвели до викривлення мовного дзеркала, спотворення уявлення про мову, упослідження лінгвістичного дискурсу через свідомий, спланований параліч внутрішньомовних ресурсів. Все це — причина викривлення історичних кодів української нації, нерозуміння перспективи та цінності української нації.

Пошкоджену національну самоідентифікацію значної частини українського народу породжує не тільки недостатня обізнаність із власним історичним минулим, а й викривлена мовна ситуація, що масово продукує тип конфліктної свідомості й поширює явище, що в науці має назву «ненависть до самого себе», або «самоприниження». Можливість втрати власного історично-інформаційно-культурного простору становить чи не

висті, жорстокого цинізму та фінансових махінацій. А тих, хто дбає про повноцінне існування мови, робить реальні вчинки для розвитку мови, обмаль.

Щойно у видавництві «Обереги» десятитисячним накладом було перевидано «Російсько-український словник» Сергія Іваницького та Федора Шумлянського. Цей словник було видано ще в 1918 році, «в час боротьби за Українську державу, в якій, згідно з європейською традицією державотворення, мова титульної нації мала бути головним чинником консолідації. Завдання дерусифікації міських середовищ і розширення сфер вживання української мови викликали нагальну потребу в опрацюванні її літературного стандарту, унормуванні правопису, створенні терміно-систем, упорядкуванні лексичного складу», — зауважує Лариса Масенко, завідувач кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія», у передмові до перевидання.

Перевидання словника, в якому відбито стан розвитку української мови на початку XX сторіччя, — вчинок сміливий, він вартує уваги мовознавців та й узагалі гуманітаріїв. Сьогодні час повертати до мовного узусу репресовані слова, щоб нарешті припинити мавпування з російської мови, адже в такий спосіб ми переносимо на українську свідомість абсолютно не український спосіб мислення. Свідомість у прогнилих шатах — феномен покоління манкрутів на кодах пострадянської системи.

Національне калічення через призму мовної політики може стримати потужне функціонування мови не тільки в комунікативному аспекті, а й як засобу думання, експресії, пізнання. Для цього, найперше, потрібна

ботанічний, фізичний та виробничий) зі зрусіфікованою науковою термінологією, яку згодом пропагували в десяти російсько-українських шкільних термінологічних словниках (1933-35), і загальних словниках С. Василевського (1937), М. Калиновича (1948). Натомість про «Російсько-український словник» Іваницького та Шумлянського було забуто.

Ще Михайло Жовтобрюх, загалом негативно оцінюючи лексикографічні праці 1918-1920 рр., вирізняє два словники. На його думку, виняток становлять лише двотомний «Російсько-український словник» Іваницького та Шумлянського та «Словник української мови» Д. Яворницького. На думку Жовтобрюха, перший словник «обіймав найбільший проти всіх інших тогочасних словників реєстр російських слів, перекладених одним або кількома українськими відповідниками».

Лариса Масенко в передмові до перевиданого словника зауважує, що його «високі оцінки з'явилися в мовознавчій літературі лише після 1991 року. У радянський період майже всі словники — і загально мовні перекладні, і термінологічні, укладені в роки визвольних змагань та українізації 1920-х років, — ще з часів терору 1933 року були оголошені «націоналістичним шкідництвом» і вилучені із практичного та наукового вжитку, а більшість упорядників їх були репресовані». Річ у тому, що мовознавців 1920-х років, які опрацьовували орфографічні, термінологічні й лексичні норми української літературної мови, було звинувачено в намаганнях «відірвати» українську мову від російської... З 1933 року українське словникарство перебувало під пильним партійним контролем, а головним принципом укладання ро-

Урок української

сійсько-українських словників був принцип зближення лексичного складу української мови з російською».

Як зазначають у коментарях до словника самі упорядники Сергій Іваницький та Федір Шумлянський, за основу лексикографічної праці вони взяли «Словарь російсько-український» М. Уманця (Комарова) та А. Спілки (колективний псевдонім одеських співпрацівників М. Уманця). У передмові автори написали: «Малося на думці, головним чином, задовольнити нагальну потребу широкого загалу українського й неукраїнського громадянства в такого роду словникові, який би містив у собі в можливо найбільшій формі ... українські слова й вислови...»

Мова – модель національної самоідентифікації в історичному часі, що відображає стан генетичної інформації суспільства. У ХХ сторіччі розуміння мови вийшло за межі суто лінгвістичних знань. Але найважливіша функція мови — націєтворча: соціалізація людини відбувається в атмосфері саме національної мови, національних кодів та символів, національної концептосфери. З цієї причини у визначеннях нації більшість дослідників наголошує саме на мовному компоненті, а в ієрархії атрибутів нації мова посідає домінантне місце – поруч із національною самосвідомістю, елементом в виявом якої є ставлення до мови. Саме тому роль словникарства є першочерговою для розвою мови, підтримки мовного функціонування за умов нестачі чіткої та фінансованої національної мовної політики.

На жаль, із початку «незалежності» в Україні мовне питання з царини лінгвістичної перейшло у площину політики. Але на початку дев'яностих навіть і політики ще не було, а була натомість політична клановість. Так от, досить довго ці клани вирішували статус, роль, майбутнє української мови, знаючи про неї, власне, тільки «заочно», переважно з советських документів. Мова для «кланової політичної еліти» — зручний предмет маніпулювання: за «мовним питанням» можна сховати питання політичне, фінансове, економічне...

Ситуація в Україні на початку дев'яностих була дуже нестабільною: нерозуміння історичної перспективи внаслідок винищеної історії та самих категорій історичної свідомості (того плацдарму, на якому можна побудувати систему бінарних перспектив), економічна криза, культурний занепад, «розгул» демократії (разом із іншими

розгулами!) — все це дало підстави для утвердження постсоветської стагнації. В мову почали грати, а за серпанком лінгвістики приховували елементи далеко не мовознавчі, а політичні. Звісно, для тогочасних «політичних керманичів» словники на кшталт Шумлянського та Іваницького не мали жодної історичної та культурної ваги. Тогочасна «еліта» і російської мови не знала (послугуючись аргументом та новомовою), не кажучи вже про українську.

Все це ланцюгово призвело до того, що сьогодні (за умов «розгулу» ліберальної демократії та нівеляції національної свідомості) ідеальний час розв'язати іншу мовну проблему: захистити «пригноблену» (виявляється, так!) в Україні російську мову, надавши їй статусу регіональної, розмахуючи Хартією про «міноритарні мови (під соусом мов меншин)». Україна впевнено хоче начепити на себе «демократичний» лейбл «двомовної країни». Нація із двоязичієм — передбачуваний результат мутації історичного коду. В чому ж небезпека такого діагнозу?

Лариса Масенко у своїй праці «Мова і суспільство: Постколоніальний вимір» цитує слушну думку польського дослідника Є. Велюньського: «Немає двомовних народів – так само, як немає дитини, в якій було б дві біологічні матері». Поширення двох мов в одній країні — джерело постійного дискомфорту й напруження. Витіснення національної мови чужою перетворює народ на аморфне населення з меншовартісною домінантою. Тому одне з нагальних сучасних завдань — відновлення природних стихійних форм існування мови. «Мову, що вийшла з ужитку як засіб звичайного буденного спілкування, не врятує від забуття створена культура, якою б елітарною та досконалою вона не була», — слушно зауважує Л. Масенко. Розвиток словникарства, зокрема видання високоякісних російсько-українських словників десятитисячним накладом, може суттєво допомогти змінити ситуацію.

За словами професора Масенко, «високий рівень словника С. Іваницького та Ф. Шумлянського засвідчує той факт, що до нього зверталась як до лексикографічного джерела, поряд зі словниками Бориса Грінченка та Євгена Тимченка, Олена Курило, добираючи матеріал до праці зі стилістики «Уваги до сучасної української літературної мови». Цей словник двічі без змін перевидавали в

добу українізації 1920-х років — у Катеринославі та в Харкові.

Проблема мови в Україні — це теоретична проблема визначення ціннісних орієнтирів сучасної людини за умов наявної ліберальної демократії та браку національної основи. Відомо, що демократія — система багаторівнева, еволюційна, відкрита для множинності інтерпретацій. Але це у випадку сформованих демократій. Наразі маємо хаотичну проліферацію інтерпретацій демократії на тлі або повільного (як в Україні) шляху до можливої демократії, або (як у Росії чи Білорусі, вже не кажучи про центральноазійські держави) неприхованого повернення до радянської моделі централізованої влади. Для когось демократія — це рівність і відповідальність, а для когось — «всездозволеність» і неміряний простір для плебейських самовиявів. Немає і не може бути однієї моделі демократичного устрою. Але в будь-якому разі демократія без національної основи немислима.

Лариса Масенко підсумовує в передмові до словника, що його укладено із практичною метою — подати зібрання української лексики в достатньо повному обсязі, потрібному для оволодіння українською мовою (близько 35 000 слів)... Хоча з часу першого видання словника С. Іваницького і Ф. Шумлянського минуло майже століття, він і нині цілком придатний для практичного використання, особливо, якщо зважити на ту обставину, що й тепер завдання дерусифікації й розширення сфер використання української мови є таким же актуальним, як і на початку ХХ століття. Велике значення має перевидання словника і для наукової мети — дослідження традицій українського словникарства, вивчення процесів унормування й кодифікації української літературної мови в їх історичному розвитку».

Дмитро Дроздовський,
студент ФГН-2

На світлинах:
обкладинка

«Російсько-українського словника»
(упорядники — С. Іваницький та
Ф. Шумлянський, передмова до
словника — професора НаУКМА,
доктора філологічних наук
Лариси Масенко)

Події

«Критика – ресурс початку життя», – з таким кредо Юлія Тимошенко має намір працювати на посаді прем'єр-міністра, про що вона неодноразово наголосила на відкритій зустрічі зі студентами та викладачами

Критична ситуація у країні потребує цілісної і повної передислокації кадрів абсолютно на всіх рівнях. Нові концепції і нові законопроекти мають створити особливий кадровий ресурс, що сповідує філософію відкритості, тобто в основу своєї діяльності закладає співтовариство і співпричетність широких небайдужих суспільних мас.

В основу програми буде покладено різні пропозиції щодо реформування країни та окремих галузей, законопроектів, законів. Після обговорення на сайті кінцевий продукт дискусії потрапить у Верховну Раду, а автори стануть «кадровим резервом» БЮТ.

«Україна потребує змін»

Візити провідних політичних лідерів узвичаїлися в житті могилянської спільноти. Екс-держсекретар США Мадлен Олбрайт, екс-президент Республіки Польща Александр Квасневський, колишній радник президента США з питань національної безпеки Збігнев Бжезінські, екс-президент Литви Валдас Адамкус свого часу побували в НаУКМА.

Тільки цього року зі спудеями Академії зустрілися Генеральний директор ЮНЕСКО п. Коїхіро Мацуури, Міністр закордонних справ Норвегії пан Йонас Гахр Сторе.

Люблять нашу Академію й політики України. 26 червня лідер БЮТ Юлія Тимошенко презентувала студентам та викладачам «Соціальний проект «Ідеальна країна».

НаУКМА, яка відбулася 26 червня. Впровадження нової програми «Соціальний проект «Ідеальна країна» ставить за мету розв'язання двох ключових системних проблем у суспільстві – браку концепцій стратегічного розвитку держави та браку нового фахового прогресивного мислячого кадрового контингенту, здатного запровадити їх до життя.

Презентація програми відбувалася в Конгрегаційній залі Старо-академічного корпусу, що підкреслило важливість зустрічі. На першому містечку студенти, які не змогли потрапити до Конгрегаційної зали мали можливість почути лекцію зі встановленого екрану.

«Шукаємо таланти». Цим змістом і була наповнена зустріч із потенційною прем'єркою Юлією Володимирівною. «Україна потребує змін» – у першу чергу, кадрових. Учорашнє покоління демонструє свою нездатність до ефективного управління державою. Державою завтрашнього дня не можна управляти по-вчорашньому. Потрібно поєднати можливості влади та інтелект нації». Києво-Могилянська академія – перший навчальний заклад в якому було презентовано програму.

Інформаційні видання України оперативно відреагували на візит Юлії Тимошенко до Києво-Могилянської академії. Зокрема:

«Коли інші тільки говорять Юля робить».

<http://linux.org.ua/cgi-bin/yabb/YaBB.pl?num=1134057987>

«Країні не вистачає інтелектуалів, країна потребує вашої допомоги», – з такими словами Тимошенко звернулася до студентів та викладачів найстаршого вузу України».

Офіційний сайт БЮТ, 26 червня 2006
<http://www.byut.com.ua/ukr/news-1730>

«Юлія Володимирівна подарувала НаУКМА 2 подарунки – революційну «водолазку», в якій вона дефілювала перед громадою в буремний грудень 2004-го та свою нагороду «Людина року», отриману на міжнародному економічному форумі країн східної Європи в Польщі».

Щохвилинна інтернет-газета «Оглядач» 27 червня 2006

<http://oglydach.com/news/2006/6/27/97977.htm>

«Юлія Тимошенко пригласає студентів управляти страшною».

http://e-elections.com.ua/wheel_of_events/Julija_Tymoshenko_priglasheet_studentov.html

«Ідеальна країна - всі концепції розвитку України від народу з коментарями ... І про соціальний інтернет. Мабуть, головним елементом віртуального парламенту»

www.kraina.org.ua/ua/forum/

«Цікаво, що її кампанія «Ідеальна Україна» була розрекламована на кілька днів раніше, ніж було погоджено коаліційну угоду, де йшлося про долю прем'єрської посади».

<http://www.unian.net/ukr/news/news-158844.html>

На світліні:

Юлія Тимошенко зі студентами та журналістами в Конгрегаційній залі НаУКМА

Ярина Михальонко,
студентка ФГН-2

Скоро вступні іспити. Під прийнятною комісією знову багатолодно, абітурієнти з нетерпінням чекають своєї черги подати документи на вступ. Свого часу ми всі переживали і пробні тести, і цікавий та водночас складний процес їх написання, й очікування результатів.

Вступне тестування складне, і без певної підготовки важко зорієнтуватися. Добре, що в Академії є можливість пройти попереднє тестування, перевірити свої знання, адап-

гуються до вступу, чого чекають:

Уляна Ткачук (Івано-Франківська обл., м. Коломия): «Двічі була на пробному тестуванні – це мені дало впевненості. Хочу вступати на культурологію та історію. Зараз я навчаюсь на інтенсивних курсах з української та англійської мов, викладчі дуже добре ведуть курси. Окрім того, що ми повторюємо все пройдене у шкільній програмі, ще отримуємо й нові глибокі знання. Чому Могиланка? По-перше, це не хабарницький

не пропаду. На пробному тестуванні подивилася, як відбувається все насправді, маю вже свій план того, як швидко впоратися з тестами. Хочу спробувати вступити на соціальну роботу. Як кажуть, головне – сильно захотіти».

Ліля Любомудрова (місто Львів): «Не була я ні на пробних тестуваннях, ні на інтенсиві. Зі своїм хлопцем вирішила вступати до Могиланки лише три дні тому на економічну теорію. Паралельно ще вступаю до університету імені Шевченка. Власне, вступ безпосередньо до Могиланки і дасть мені можливість

«Передусім, це не хабарницький заклад»

У приймальній комісії НаУКМА звична передекзаменаційна напруга. Абітурієнти подають документи, цікавляться конкурсами, які щодня ідуть по висхідній. За словами секретаря приймальної комісії В'ячеслава Невінчаного, за даними 4 липня, як і минулого року прогнозуються найвищі конкурси на спеціальності правознавство, фінанси та економічна теорія. Більший інтерес цього року абітурієнти проявляють до спеціальностей філологія та політологія, що займають відповідно третє та четверте місця. Нижчі за минулорічні конкурси на спеціальності соціальна робота та соціологія. Найнижчі – на спеціальності природничого факультету.

Не змінилася суттєво й географія вступників. Найбільше абітурієнтів із Києва та Київської області. Далі йде Вінницька область, несподівано в лідери виходить Дніпропетровська. Цього року абітурієнтів із Дніпропетровщини більше, ніж із Львівської та Івано-Франківської областей.

туватися до умов. Абітурієнти мають можливість підготуватися на вечірніх курсах та на інтенсиві. Як сказав Євген Капшук, який шукає щастя в Могиланці, більшість із тих, хто прослухав ці курси, на 100% впевнені, що напишуть вступні тести.

Цьогорічні абітурієнти мені здалися напрочуд упевненими. Кожен, із ким я спілкувалася, хоче вступати тільки до Могиланки і вірить, що тут навчатиметься.

Ми поцікавилися як вони

заклад, у що я свято вірю, а по-друге, дух історії, який витає довкола, відчувається великий магнетизм... Вступ до Могиланки – це підсумок п'яти років моєї постійної підготовки. А якщо про емоції, які мене зараз переповнюють, то Академія – це класний заклад і мені тут подобається».

Люба Негрей, Київська обл., м. Фастів: «Приємно вразив рівень викладання, викладачі такі дотепні й цікаві. До Могиланки вирішила вступати ще з 8 класу, знаю, якщо вступаю, то вже в цьому житті

зрозуміти для себе, що я можу в цьому житті...»

Євген Капшук (м. Київ): «Був на вечірніх курсах, на пробних тестах і зараз на інтенсиві. Думаю, вечірні курси допомогли добре скласти незлежне тестування. Хочу, хочу і ще раз хочу вступити, навчатися тут, бути моголянцем».

Марина Попович (м. Богуслав): «Богуслав – це невеличке містечко, тому до Києва не так просто адаптуватися. Допомагають курси, викладачі. На пробному тестуванні дуже хвилювалася, трохи розгубилася, та все ж ці тести додали мені більшої впевненості. Вступатиму на економіку та біологію».

Іван Науменко (м. Київ): «Для емоцій у мене немає часу, зараз готуюся. Рік ходив на вечірні курси, зараз на інтенсив. Погано тільки, що пари починаються дуже рано, а в цілому все навчання дуже ефективне. Вступатиму на правознавство. Вражений, що тут так багато гарних людей, все просто класно».

Зі слів абітурієнтів видно, що кожен до вступу готується дуже серйозно. І очевидно, конкурс буде не меншим минулорічного.

Вступ для абітурієнта визначає його подальший життєвий шлях, а Могиланка гарантує дати знання. Звісно, вступають кращі і кмітливіші, однак, хочеться всім нинішнім абітурієнтам щиро побажати знайти своє місце в житті.

Ярина Михальонук, студентка ФГН-2

На світліні: за університетською брамою батьки і друзі абітурієнтів

Подія року

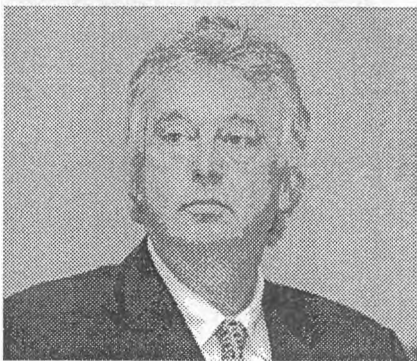
Києво-Могилянська академія завжди відзначалась умінням втілювати в життя інноваційні ідеї, чим забезпечувала собі місце серед найпрестижніших ВНЗ України. Підтримуючи такий імідж, 16 червня 2006 року НаУКМА випустила перших випускників єдиної в Україні магістерської програми з «Менеджменту в охороні здоров'я». 8 молодих фахівців отримали, окрім дипломів магістрів, підтверджених університетами двох держав – України та Голландії – ще й новітні знання, які роблять їх конкурентоспроможними на сучасному ринку праці.

«Менеджмент в охороні здоров'я» – унікальна магістерська програма, створена на базі двох університетів – Києво-Могилянської академії та Маастрихтського університету (Голландія). «Ми (НаУКМА) ніколи не

буде зараховано ще близько 30 чоловік на конкурсній основі.

На захисті магістерських робіт випускників були присутні співзасновники програми з Маастрихтського університету – п. Вім Гроот, керівник департаменту організації, політики та економіки Маастрихтського університету, почесний доктор НаУКМА, а також професор педагогіки в галузі охорони здоров'я Маастрихтського університету п. Хенк ван Беркель. Іноземні партнери НаУКМА високо оцінили рівень магістерських робіт та актуальність проблематики, досліджуваної в них. Гості відзначили важливу роль та ефективність «problem based learning» (проблемно-орієнтоване навчання), методики, яка застосовувалась при підготовці магістрів.

Магістерську програму «Ме-

«Ми ніколи не боялись бути першими»

боялись бути першими», — любить повторювати президент НаУКМА В'ячеслав Брюховецький.

Ще 5 років тому, коли засновувалась Школа охорони здоров'я НаУКМА, на базі якої і створено магістерську програму, могилянці вже прогнозували попит на фахівців у цій галузі. За словами міністра охорони здоров'я України Юрія Поляченка, який узяв участь у прес-конференції, організованій з нагоди першого випуску українсько-голландської магістерської програми, Україні потрібні не 8, а значно більше спеціалістів із топ-менеджменту в ОЗ. Міністр повідомив, що існує програма зі створення держзамовлення на таких фахівців, яку буде втілено в життя не раніше 2007—2008 року.

Після святкової церемонії вручення дипломів у Галереї мистецтв НаУКМА було проведено прес-конференцію з нагоди першого випуску магістрів Школи охорони здоров'я НаУКМА. Учасники прес-конференції розповіли про перспективи випускників на ринку праці, їх потенційну роль у трансформації галузі охорони здоров'я, а також значення програми для українського суспільства.

Цього року Школа випустила 8 випускників, але в Ірени Григи, керівника Школи охорони здоров'я НаУКМА, є всі підстави вважати, що, окрім 22 слухачів, які зараз перебувають на першому році навчання (термін навчання на магістерській програмі – 2 роки), цього літа до програми

неджмент в ОЗ» було розроблено на основі матеріалів двох програм: «Охорона громадського здоров'я» (Public Health), а також – «Політика, Економіка та Менеджмент в охороні здоров'я».

Методологічну базу при створенні навчального плану магістерської програми розробили українські викладачі, які пройшли конкурсний відбір та стажування в Маастрихтському університеті, а також їхні голландські колеги. Після стажування українські викладачі розробили актуальну для України програму модулів. Серед предметів, які вивчали випускники магістерської програми, були аналіз політики охорони здоров'я, економічний аналіз системи охорони здоров'я, безперервне покращення якості в охороні здоров'я.

На прикладі співпраці Києво-Могилянської академії та Маастрихтського університету, Міністерство охорони здоров'я України планує відкрити подібні школи і в інших університетах України, для задоволення попиту ринку на фахівців даної сфери. Але поки що НаУКМА – єдиний університет України, який готує топ-менеджерів у галузі охорони здоров'я та надає диплом, який визнається двома європейськими університетами.

Олександра Гоменюк,
студентка ФСНСТ-1

На світлинах:
професор педагогіки в галузі охорони здоров'я Маастрихтського університету Хенк ван Беркель; президент НаУКМА В'ячеслав Брюховецький; керівник Школи охорони здоров'я НаУКМА Ірена Грига, керівник департаменту організації, політики та економіки охорони здоров'я Маастрихтського університету, Почесний професор НаУКМА Вім Гроот;

професор педагогіки в галузі охорони здоров'я Маастрихтського університету Хенк ван Беркель;

випускник магістерської програми «Менеджмент в ОЗ» Олег Петренко, професор медичної академії післядипломної освіти Юрій Вороненко, Міністр охорони здоров'я України Юрій Поляченко.

Людина приречена на безупинне перебування у вічній хвилині вирви між минулим та майбутнім. Так вважає одна з найяскравіших філософів-антропологів ХХ сторіччя Ханна Арендт. У житті є такі нечисленні миттєвості, коли нас опановує загострене, розпечене відчуття цього хронічного екзистенційного міжчасся. Їх не може бути забагато, адже цінність прискореного світоплину буде девальвовано. Конвокація в Києво-Могилянській академії для більшості випускників, ймовірно, є саме такою міжчасовою миттєвістю, опісля якої міжчасся хоч і триватиме далі, проте краще, щоб розмірковувати над ним не було коли.

Києво-Могилянська академія, безперечно, є далеко не середньостатистичним феноменом сьогочас-

спокійно й гідно не визнаватимемо власної слабкості, ми не матимемо жодних шансів набратися справжньої сили в майбутньому. Одним із популярних міфів, що ширяє над могилянським гербом, є безпідставна переконаність у тому, що з Могилянки навідліг виметено всю так звану «радянщину й пострадянщину», що наука в НаУКМА розвивається за найкращими європейськими і світовими стандартами. Я не беруся робити безапеляційні висновки щодо всіх кафедр і факультетів академії, проте в царині соціальних наук, до якої я, як студентка спеціальності «політологія», була причетна, вкрай бракує європейських стандартів і зовсім не бракує застарілих трафаретів, морально, науково, екзистенційно. Навзагал,

Між минулим і майбутнім

ного інтелектуального, освітнього, наукового розвитку нашого суспільства. Свідченням чого є численні міфи, які огортають старовинну академію на Подолі паволокою таємничості, елітарності, окремішності, іншості. Міф у філософському сенсі є формою суб'єктивного осягнення реальності. Ступінь суб'єктивізації іноді може бути занадто великим, наслідком чого є поява так званих симулякрів, тобто імітантів цієї реальності. Унікальність Києво-Могилянської академії, передусім, у тому, що понад усі суто освітньо-наукові аспекти її функціонального призначення вона має свою неповторну інтелектуальну ауру. Інша річ, за моїми спостереженнями, багато могилянських спудеїв, закінчивши навчання в академії, так і не відчули її.

Києво-Могилянська академія – це приклад такого вищого навчального закладу, який, передусім, не освічує, а просвітлює. Просвітлення як процес саморозкриття, самоопрацювання особистості – ось що є квінтесенцією навчання в стінах НаУКМА. Це те, що є найціннішим, понадчасовим, те, що має незгасимий притягальну силу, цілющу, цілепокладальну духовну властивість. Все це в НаУКМА досягається за рахунок студентської самостійності, відносної свободи й експоненційної амбітності як студентів, так і керівників університету. Це є фундамент, на якому поки що зросло чимало рішувальних споруд, але бракує справжніх стін. Стратегічний план розвитку академії вселяє оптимізм і віру в майбутнє віковичної академії, проте для тих спудеїв, хто випустився цього річ, Києво-Могилянська академія назавжди залишиться такою, якою вона була впродовж останніх чотирьох, п'яти, шести років.

Розвінчання міфів було іспулярним у радянські часи. Не хотілося б вдаватися у проштамповані словесні екзкуції, проте все ж таки поки ми

науковці та дослідницькі позиції Києво-Могилянки на сучасному етапі її розвитку, очевидно, виглядають більше ніж скромно. Потужними національними школами в різних науках ми похвалитися не можемо. На жаль, в Україні наука як така переважно є інструментом, але не метою, її першоджерельний сенс часто-густо втрачено – і Могилянка наразі не є бажаним винятком. Корпоративний дух наукової спільноти, статусна престижність, суспільна значущість, важливе життєве призначення наукової діяльності – все це малоцікаве пустогоміня для тих студентів, з якими я поруч навчалася. Очевидно, криза мотивації є глибокою, хронічною в тій навчально-науковій системі, яка склалася. На третьому курсі навчання моя одногрупниця сказала, що їй нагально потрібно бачити перед собою приклади наукової та життєвої успішності, майстерності, авторитетності, а то вона відчуває свою якусь алогічну закинутість у сферу діяльності, позбавлену глибинного сенсу, цінності та відчутної корисності. Її інтерпретація – це не випадковість, не наслідок специфіки індивідуального світосприйняття, а цілком природна реакція на надмірну невизначеність. Мені пригадуються майже порожні аудиторії під час засідань деяких секцій на Днях науки НаУКМА й записаний стос «Наукових записок НаУКМА», про який усі забули й який отаким запорошеним непотребом півроку поспіль валився під кафедральним столом.

Ще одним міфом, що щільно огортає Києво-Могилянську академію, є беззастережна віра в її тотальну українськість. Мовляв, Києво-Могилянка – це для когось із студентів заклад для здобуття природничої освіти, для когось – гуманітарної, а для когось – економічної; але для всіх обов'язково – посилена, інтенсивна школа літе-

ратурної української мови, української культури, автентичного українського духу. І десь на другому році навчання я, як студентка НаУКМА, це впевнено підтвердила, але, закінчуючи бакалаврат, мушу навести деякі цікаві спостереження, зроблені на прикладі моєї групи студентів-політологів бакалаврату, яка налічувала близько 35 осіб. Якось ми підраховували, що з усієї групи

На світлинах:
урочисті миті Конвокації-2006

на час випуску суто україномовними є 6 осіб, двомовними не в формальному, а загальножиттєвому сенсі – близько 10-12 осіб, решта – російськомовні. Це свідомий, дорослий вибір людей, які пройшли могилянський вишкіл. Іноді складається враження, що українська інтелектуальна еліта, багато видатних представників якої працює і викладає в академії, живе у своїй особливій символічній реальності, яка, очевидно, слабо корелює з реальністю. Це має своїм наслідком, як на мене, те, що у стінах Могилянки поки що витворюється таке розуміння буття української нації, яке не надто вже й далеко пішло вперед за те розуміння, яке панує у стінах, скажімо, Донецького національного університету.

Ті могилянці, які підкинули свої бонети вгору 28 червня 2006 року, загострено відчувши своє міжчасся, підуть уперед. І Могилянка також буде йти вперед, бо цей рух важко спинити. Уже сьогодні Києво-Могилянка відкриває перед своїми студентами та випускниками широкий обшир можливостей, просвітлює і вчить вимовляти українське красиве ввічливе слово «перепрошую». І кожен рік із своїми випускниками вона знову й знову переживає гарячу червневу миттєвість особливо відчутного міжчасся.

Жанна Безп'ятчук,
випускниця бакалаврату 2006

5 червня у приміщенні Національного університету «Києво-Могилянська академія» відбулася презентація знакової для українського літературознавства книги від видавництва «Основи» — «Спогади про Соломію Павличко». В ній зібрано роздуми про одну з найяскравіших особистостей ХХ століття — Соломію Павличко, знаного літературознавця та дослідника проблем фемінізму в суспільному житті і літературному дискурсі.

Світ Соломії Павличко

Соломія Павличко з 1985 року працювала в Інституті літератури НАН України, доктор філологічних наук, професор Києво-Могилянської академії, викладач української літератури в Албертському Університеті, в Гарварді. Серед її наукових злетів — праці «Філософська поезія американського романтизму», «Байрон. Нарис життя і творчості», «Лабіринти мислення. Інтелектуальний роман сучасної Великобританії», а також надзвичайно популярний і впливовий «Дискурс модернізму в українській літературі». Її перу належать численні переклади українською мовою художніх творів, серед яких «Володар мух» Вільяма Голдінга та «Коханець леді Чаттерлей» Герберта Лоуренса.

Попри всю риторику навколо імені Соломії Павличко, численні порівняння (людині, навіть науковцю, важко позбавити себе емоційного сприйняття світу!) її роль важко переоцінити. Поняття українського модернізму — це той вимір, у якому Соломія Павличко працювала все життя. Літературознавець вийшла на межу міждисциплінарну, інтегративну, внутрішньо складну, але настільки потрібну для української культури. І в цій потребі — знак для майбутніх поколінь, які обов'язково прийдуть і розвинуть цю справу.

Науковець зі світовим іменем Оксана Пахльовська написала у книзі: «Ми зустрілися з Соломією, мов два солдати невидимого фронту. Наш пароль був — «Європа»: Соломія зі світом англійським, я — зі світом італійським». Мені здається, ці слова якнайточніше передають зміст всього, над чим працювала Соломія Павличко, є кодом до її розуміння як науковця (врешті, як і Оксани Пахльовської). Сімдесят років наше літературо-

знавство розвивалося у стані стагнації, і ось з'явилася Соломія Павличко як представник нового покоління. В'ячеслав Брюховецький, який свого часу працював у Інституті літератури ім. Т. Шевченка, зазначив: «Я зрозумів, що вона не просто фахівець із зарубіжної літератури, не просто талановита перекладачка, а й людина із рідкісним в українському літературознавстві потягом до теоретичних узагальнень».

Літературу визначають індивідуальності. У вирі часу завжди є такі інтелектуальні центри, навколо яких формуються цілі школи майбутнього. Дрібнота розчиняється в анналах проминального часу.

Що «бачило» українське літературознавство на початку дев'яностих? Вихід до західної літературознавчої бази було перекрито, а в новій «незалежній» Україні до владних посад прийшли колишні викладачі історії КПРС у вищій партійній школі і почали відстоювати нову оспівану «незалежність». Соломія Павличко знала вагу слова, а тому і не казала про успіхи, а просто працювала, їздила на конференції і була обличчям України. Їздила, коли України у світі й не знали (хіба що казали про Росію та інші постсовєтські країни!), а поява розумного, інтелектуально потужного літературознавця із жіночим обличчям — рідчезна феноменальна. Літературознавець Віра Агеєва, професор НаУКМА, у книжці написала про Соломію Павличко так: «Хтось, мабуть, вважав, що цій улюблениці долі все давалося легко: вона багато писала, сміливо йшла проти течії, чи не завжди добивалася того, чого хотіла... Проте легкість, із якою ніби здійснювалися всі задуми, була, звичайно ж, позірною. Окрім таланту, багато важила її шалена працездатність і вимогливість до себе. Вона формулювала для себе все складніші і складніші завдання...»

Ця людина уособлює знак епохи, знак, який розчинив «наукову», ідеологічно-літературознавчу совєтськість. Соломія Павличко відкрила для українського літературознавства Емілі Дікінсон, Персі Біші Шеллі, Голдінга, зробили надзвичайно багато в дослідженнях про Агатангела Кримського, Ольгу Кобилянську. Врешті саме вона винайшла в українській мові і затвердила поняття «гендерного літературознавства». Хоча її літературознавчі виміри породжували багато хвиль і різночитань. Знаний літерату-

ровознавець Михайлина Коцюбинська у книжці написала: «Не скажу, що прийняла і сприйняла все, що вона писала. Зокрема, не сприйняла її епатажної розвідки «Пристрасть і їда: Особисті драми Михайла Коцюбинського... Зате з великою користю для себе проштудіювала Соломіїн «Дискурс модернізму в українській літературі». І не тому, що підписалась би під кожним словом, а тому, що потрапила в поле дивовижної розумової енергетики, брак якої болісно відчувався, та й нині відчувається в українській гуманітаристиці». Книга спогадів про Соломію Павличко незвична для нашого книжкового ринку. Навіть сама обкладинка видання не вписується в «канон». Але, погодьтеся, такий вже стиль цієї людини. Саме це слово «стиль» і визначає суть. Стилістика Соломії Павличко дуже чітка, в аурі інтелекту та відповідальності...

На культурно-історичному полотні завжди є когорта тих людей, які визначають перспективи для формування нової літератури, яка постала проти старого, щоб у новій інтерпретації піднятися на ще один щабель розвитку. Такою людиною-двигуном був, наприклад, Юрій Шевельов. Над такими «людьми епохи» завжди тяжіє невимірний тягар почуття внутрішньої відповідальності. І як результат — готовність за браком альтернативи працювати 24 години на добу. До такої когорти належить Соломія Павличко — людина на прю із системою нащадків, малоросійства та совєтіканства. За словами літературознавця Юрія Микитенка, «Соломія Павличко є символом поступу, розвитку, органічного входження до європейського контексту культури української, національної, символом піднесення і розквітації жінок». Вона хотіла створити парадигму нової літературознавчої школи, щоб здійснити деструкцію мислення. Але ж ламати уста-

Пам'ять

лені речі дуже важко, і справа ця небезпечна. «Головне — свобода вибору, а це неминуче передбачає виклик існуючим традиціям, нормам і цінностям, особливо тим, які сповідує назовп, юрба», — сказав у книжці Микола Жулинський. Дихотомія між традицією та новаторством дуже складна, межа між цими поняттями хитка. Але без традиції не може бути інновацій і навпаки. Інша річ, процеси культурної «трепанції» завжди болючі і неприйнятні. Інколи ж і «хірург» може помилково виписати не ті ліки.

Соломія Павличко — камертонний вимір високої наукової моральності та внутрішньої культури. На неї хотіли бути схожими. Толерантна і принципова, Соломія Павличко хотіла вивільнити справжню історію літератури з-під заангажованих і нейтралізованих декларацій та риторик.

За словами Дмитра Стуса. «своєю присутністю Соломія Павличко динамізувала представників нашої гуманітарної науки, власним інтелектуальним прикладом переконавши багатьох у самотинності поступу та знання...» Вона не визнавала ступенів, звань, для неї важливою була сама людина. І, звісно, найперше — текст. Напевно, ця книжка — це вимір Соломії Павличко, насамперед внутрішній, через множинність інтерпретацій її найближчих друзів. Література — це насамперед текст, проте і людина, жінка — це також текст, дуже складний і неодномірний. «Гарна тендітна пані, але стоїть, це стоїть, і не відступає...» — підвів ризик літературознавець Володимир Моренець, професор НаУКМА.

На презентації книжки пролунала думка, що ця жінка — це бокал, до якого потрібно було доторкнутися так, щоб почути кришталевий дзвін. Все інше Соломія забороняла. І справді, від цієї людини йшов та й досі йде камертон високого інтелектуального рівня. Соломія розпочинала зі світової літератури і, вже маючи сформовані західні культурологічні схеми та моделі розвитку літератури, всотавши творчість Дікінсон, Байрона, сучасну англійську прозу, вона підійшла до української літератури, щоб здійснити футурологічну екстраполяцію на десятиліття, що будуть після того... як її не буде. Так воно і сталося. «Це був характер — і саме такий, якого потребував (завжди потребує!) наш час.

Це була яскрава, прикметна особистість — новий, сучасний тип інтелігентки. Такі люди своїм особис-

тим прикладом дають іншим значно більше, ніж сотні лекцій, нотацій, повчань...» — написала Людмила Таран.

Оксана Забужко у спогадах вдалася до інтелектуальних аналогій, щоб дати можливість зрозуміти стиль життя Соломії Павличко: «Бродський колись сказав про Ахматову: вона перетворила вас на гомо сапієнс уже самим звуком голосу... Безстрашність, гострий розум, насмішкуватість і абсолютне самовладання... загалом складають вибухову суміш завжди, в будь-якому середовищі... Авжеж для сторонніх вона була «залізна леді» — невразлива, всепереможна, недосяжна в сліпучому блиску своїх звершень...»

Соломія Павличко не слухала курсів-штампів про українську літературу в Київському університеті, оскільки навчалася на романо-германській філології, а не на україністиці. Тож вона була вільна у власному пошуку. І завжди запрошувала до лету інших, але потрібно бути на тій висоті, на якій була Соломія, щоб відчутти смак інтелектуального зростання. Соломія Павличко — людина-вибух, провакація, виклик узвичасному. Але саме в цьому і полягає єдність новаторства та тягlostі. Вона відчувала, що, наприклад, Осип Маковей звертається крізь власний текст безпосередньо до неї... І вона відчувала ще більшу відповідальність. Марта Богачевська-Хомяк у спогадах підсумувала: «Вже сьогодні можна оцінювати історичну роль Соломії в літературній критиці України. Але не можна забувати, що головна історична заслуга цієї жінки все ж полягала не в її незаперечних наукових здобутках, а саме в її відвазі і в активності. Вона не тільки займалася модернізмом, вона жила сутністю цього поняття».

Що можна сказати про цю людину? Кожна розповідь «про неспокій» у книжці — це сторінка кращого розуміння Соломії Павличко. Такі люди дуже різнопланові, багаторівневі, вони одразу — на кількох рівнях свідомості, культури, історії. Це люди над Часом, над його історичними вивертами...

Дмитро Дроздовський,
студент ФГН-2

На світліні:
обкладинка книги «Спогади про
Соломію Павличко»

Події

5 червня

Презентація книги «Спогади про Соломію Павличко». Організатори — Видавництво Соломії Павличко «Основи», кафедра філології НаУКМА

6 червня

Відкриття виставки творів Алли Ткаченко «Цінність людського життя».

7 червня

Вручення сертифікатів І-му випуску сертифікатної програми «Психологічна медицина: психосоматика та гомеопатія». Організатор — кафедра психології, педагогіки та конфліктології

8 червня

Театралізоване шоу «Революція № 9» за участю гурту «Знак» та рок-гурту НаУКМА.

10 червня

Презентація компакт-дисків музичних програм народної хорової капели НаУКМА «Почайна».

26 червня

Презентація «Соціального проекту «Ідеальна країна» лідером БЮТ Юлією Тимошенко.

27 червня

Презентація компанії Ernst & Young для студентів та випускників НаУКМА.

28 червня

Церемонія вручення дипломів випускникам НаУКМА — Конвокація — 2006. Цього року вперше отримали дипломи випускники бакалаврської програми «Фінанси» та магістерських — «Хімія», «Менеджмент в охороні здоров'я».

Наші партнери

Останнє десятиріччя колишнього департаменту комп'ютерних наук, нині факультету інформатики Національного університету «Києво-Могилянська академія» проходить у тісній європейській співпраці. Центр ваги наукових і навчальних інтересів факультету лежить у галузі розвитку застосувань інформаційних технологій для потреб сучасного суспільства. «Києво-Могилянська академія» була одним з перших українських вищих навчальних закладів, що заявила про себе своєю присутністю в Інтернет. Вивчення та дослідження проблем Веб-програмування — пріоритетні напрями на факультеті. Вже сама назва Інтернет свідчить про його міжнародну сутність і тому не дивно,

викладачів). За фінансової підтримки програми ТАЦІС розпочався Спільний європейський проєкт із розроблення навчальних планів для цілого видавничих дисциплін. На момент закінчення проєкту в кожному з українських учасників з'явилися нові наукові підрозділи. Зокрема: кафедра мультимедійних систем і кафедра мережних технологій у «Києво-Могилянській академії», що привело до підвищення статусу департаменту до рівня факультету інформатики, а також кафедра електронних видань у Львівській академії друкарства, на базі якої було розроблено та введено до номенклатури спеціальностей нову спеціальність.

Співпраця виявилася ефективною і продуктивною. Делегації ук-

доступу до центру через мережу Інтернет <http://emerescu.ukma.kiev.ua>. Центр складається з платформи електронної освіти, електронної бібліотеки, засобів підтримки колективної науково-освітньої діяльності. Він розміщується на спеціальному сервері, приєднаному до мережі Інтернет. За рахунок цього доступ до серверу можливий цілодобово з будь-якої точки земної кулі.

Участь в європейських проєктах, досвід, набутий у міжнародній співпраці, сприяють зростанню авторитету факультету інформатики «Києво-Могилянської академії», розширенню партнерської мережі як в Україні, так і за кордоном. Зокрема, українські партнери доручили факультету інформатики координацію української частини наступних проєк-

Європейська співпраця в електронній освіті

що факультет орієнтувався на широку міжнародну співпрацю, мета якої полягала б у взаємному збагаченні культур, доланні міжкультурних бар'єрів, консолідації зусиль у дослідженнях і навчанні. А головне — це досвід міжнародної співпраці, якого набувають не лише викладачі та науковці, а передусім студентська молодь.

Перший спільний європейський проєкт стосувався видавничих проблем Інтернет. Інформаційні технології, розроблення систем програмного забезпечення традиційно належали до сильних сторін факультету, але проблеми Веб-дизайну, оброблення цифрових зображень, технології мультимедіа — проблеми, що постали перед факультетом. Треба було в стислі терміни вийти на професійний рівень і забезпечити належну підготовку студентів у цих галузях. Юон Хендерсон із Великої Британії виявився тим вістовим, який налагодив зв'язки між українськими та європейськими університетами. За підтримки фонду «Відродження» в Інституті відкритого суспільства в Будапешті відбулася зустріч майбутнього консорціуму. Консорціум очолив професор Пол Річардсон, декан факультету tbd університету ім. Брукса з Оксфорда, відомий своєю міжнародною активністю, від берегів Темзи до Янцзи. Професор Торстен Зеєла представляв інший оновлений навчальний заклад — Університет прикладних наук міста Лейпцига. З українського боку, крім «Києво-Могилянської академії», до консорціуму увійшов визнаний авторитет видавничої справи — Львівська академія друкарства ім. Івана Федорова. Проєктну заяву було подано до Європейської навчальної фундації, яка схвалила її, і в 1999 році в межах програми ТЕМПУС (програма університетського обміну та мобільності

райнських науковців щороку відвідували Оксфорд і Лейпциг, процес виконання проєкту висвітлювався на міжнародних семінарах, що відбувалися в Оксфорді, Лейпцигу, Києві та Львові. У процесі виконання проєкту спільні інтереси вийшли за межі, передбачені проєктною заявою. Виникли нові контакти, зокрема з професором Клаусом Генсеном із факультету інформатики, математики і природничих наук у Лейпцигу. За підтримки Саксонського міністерства науки і культури було проведено кілька спільних досліджень, з'явилися спільні публікації — у вітчизняних і зарубіжних наукових виданнях.

Наступний крок полягав у перенесенні можливості віртуальної співпраці на постійну основу. Так виникла ідея створення електронного медійного центру навчальних і наукових ресурсів. Цього разу консорціум очолив Університет прикладних наук міста Лейпцига, до консорціуму увійшли Асоціація Азійських ділових ініціатив із Лондона та Міжнародна книжкова та медійна агенція з Берліна. «Києво-Могилянська академія» увійшла в консорціум разом із своїм давнім історичним партнером Національним університетом «Острозька академія».

Новий трирічний проєкт розпочався в 2003 році. Його мета — логічне продовження та практичне застосування попереднього проєкту. Це передбачає створення в Києво-Могилянській академії комп'ютерного центру мультимедійних ресурсів, тобто розроблення та концентрація електронних навчально-наукових матеріалів, призначених для використання в навчальному процесі та наукових дослідженнях як у самому університеті, так і за його межами. Акронім проєкту eMeReCU є стилізованим скороченням його назви англійською мовою: Electronic Media Resource Centre in Ukraine. Він же служить ключем для

тів, заявки на які подані до Європейської комісії.

Це проєкт EduVisIm, ініційований Асоціацією «Вікно в світ», яка об'єднує людей із проблемами зору. Ідея полягає в застосуванні підходу Intercollegia та використанні сервера eMeReCU в комбінації з досвідом навчання учнів зі слабким зором, набутим Асоціацією, для підвищення цифрової компетентності вчителів спеціалізованих середніх навчальних закладів відповідної орієнтації. Лейпцизький університет прикладних наук надає власне ноу-хау з питань мультимедіа в надшвидких мережах, Технічний університет Кошіце ділиться власним досвідом із комп'ютерних рельєфних моделей, Асоціація бібліотекарів України надає свої Інтернет-центри на місцях, частково обладнані спеціалізованим устаткуванням, Острозька Академія знову бере на себе роль регіонального партнера.

Інший проєкт ReCenEL, заявка на який теж подана в Європейську Комісію, спрямований на розбудову організаційних рамок для практичного впровадження електронної освіти в навчальний процес. Консорціум очолює факультет економіки та бізнесадміністрування Вестфальського університету ім. Вільгельма в Мюнстері за участю Університету ім. Гельмута Шмідта в Гамбурзі та Національного інституту прикладних наук в Ліоні. В цих вищих навчальних закладах були створені центри компетентності в електронній освіті, що успішно функціонують.

Загальноприйнятим світовим стандартом сьогодні вважається високий рівень комп'ютерної, або, як прийнято її називати, цифрової грамотності. Ці стандарти визначають навчальні пріоритети і нашого закладу.

Микола Глибовець,
декан факультету інформатики
НаУКМА

Досвід

На відстані майже сорока років Європа знову відчула потужний гомін «паризької весни». Як і в 1968, квітень 2006 року був у Франції місяцем молодіжного руху проти політики працевлаштування, запропонованої урядом. Молодь вийшла на майдани, підтримана старшим поколінням; країною прокотилася хвиля страйків та маніфестацій — «Всі проти CPE (contrat premier embauche)!» — проти так званого Контракту Першого Працевлаштування (КПП). Ця контрактна форма мала на меті підвищення показників працевлаштування серед молодих (віком до 25 років) шляхом спрощення процедур прийому та звільнення з роботи. Роботодавець у разі надання місяця першого працевлаштування молодому співробітникові, міг звільнити його протягом перших трьох років без

роки) = бакалавр + спеціаліст (+ доктор). За цією схемою французькі альма-матер готують, насамперед, викладачів гуманітарних та технічних дисциплін, юристів та медиків. Навчальний процес організований здебільшого у знайомий для нас спосіб — обов'язкове відвідування лекцій, осіння сесія для тих, хто «провалився» влітку, гори домашніх завдань та години практичних робіт. Для відмінників та дітей з сімей, що мають низький прибуток, передбачена стипендія. Крім того, заявка на переведення в інший університет, «далеко від рідної хати», дає право на вагому доплату.

Іншим типом вищих навчальних закладів у Франції є так звані Великі Школи (Grands Ecoles), престижні приватні інститути, з суворими вступними екзаменами як до підготов-

верситетських обмінів Erasmus Mundus, яке дає можливість 5000 студентів з України, Білорусі та Молдови побувати на навчанні у вишах Європи. Пропозиція стосується насамперед тих, хто вже має диплом спеціаліста та молодих науковців. Зазвичай термін закордонного перебування становить від 3 місяців до 1 року, для студентів передбачена стипендія та забезпечення житлом. Усю потрібну інформацію можна знайти на сайтах:

<http://www.delukr.ec.europa.eu/erasmus-mundus/>;

http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/index_en.html

Для тих, хто твердо вирішив обрати своєю метою навчання у Франції, знання мови абсолютно потрібне. Французи дуже чутливі до мовного питання та охороняють французьку усіма засобами від неминучого англо-американського впливу. Ті, хто побував у Франції, радять, напевнхартома, в

Круасан із дипломом, або Вища освіта у Франції

формального мотиву (за власним бажанням, за профпридатністю та ін.), та, відповідно, без потрібних виплат та можливості отримувати допомогу з безробіття. Таким чином, нове покоління французів легко могло б бути «поколінням одноразового використання», якби не виступило більш ніж рішуче проти КПП.

Квітневий рух приніс перемогу молодим, законопроект було скасовано, але яким чином знизити показники молодіжного безробіття (які, до речі, вважалися одними з найвищих у Європі) — не знає ані уряд, ані переможці-маніфестанти, ані сусіди по ЄС, які, пильно придивляючись до французьких подій, шукають вирішення аналогічних проблем «удума». У Франції частка непрацюючих громадян віком до 25 років складає 22%, при європейському середньому показнику в 16,6%, попереду Французької Республіки тільки Греція (26,4%) та Італія (24%). Проте нові члени Євроспільноти йдуть у цій статистиці «поза конкурсом» на чолі з Польщею (35%) та Словаччиною (30%).

У Франції, так само як і в інших країнах Західної Європи, жертвами «нетипових» контрактів є насамперед студенти та випускники вишів, які отримують нижчу заробітну платню, ніж «дорослі» працівники із «справжнім» контрактом (повна ставка, лікарняні, відпустка, стаж, 13-а зарплата, відрахунки до пенсійного фонду, — все те, що нам здається невід'ємною частиною умов працевлаштування, але відсутнє в «нетипових» контрактах). Більше того, праця молодих фахівців оплачується гірше порівняно з некваліфікованою працею їхніх ровесників, які вищої освіти не мають.

Незважаючи на це, французькі виші навчальні заклади не лишаються порожніми. Держава, що підтримує сферу освіти, заохочує молодь вступати до вишів, система яких досить розгалужена та задовольняє «попит на всі смаки». Власне університети — це заклади, відкриті до вступу для всіх, хто має атестат про шкільну освіту, без вступних екзаменів, із відносно низьким коштом навчання (приблизно 300 євро за рік). Після 2003 року університети Франції прийняли «болоонську систему», що передбачає схему 3 роки + 2 роки (+3

чих дворічних курсів, так і до Шкіл, що готують висококваліфікованих знавців з інженерії, менеджменту, науки, журналістики. Платня за навчання у Школах «кусасться», але доступ до еліти та відмінно оплачуване місце роботи гарантовані: близько 60% керівного персоналу 100 найбільших французьких фірм — випускники Великих Шкіл. Серед найпрестижніших закладів — славетна Сорбонна, Університет науки та технології в Ліоні, Школа Менеджменту у Греноблі та Університет Політичних Наук у Парижі.

Як же живуть французькі студенти? Вони, як і наші, не мають багато вільного часу між заняттями та домашніми завданнями, але кожен четвер дискотеки пропонують безкоштовний вхід для студентів. А в інші дні вечір, незакінчений за бокалом аперитиву в симпатичному кафе з компанією друзів — рідкість. Молоді французи обожають домашні вечірки. Також вони охоче беруть участь у волонтерському русі, коли справа стосується спортивних або культурних подій, водночас приділяючи менше уваги проектам соціальним. Інтерес до нових культур у французів взагалі, скажімо, обмежений. Юнаки та дівчата подорожують по рідній країні, виїжджають на канікули до сусідніх Італії або Іспанії, або за мором, — до країн Скандинавії. Зі східноєвропейських країн справжнім відкриттям вважається Угорщина, та зокрема Будапешт.

Відповідальною за цей помірний інтерес до інших культур є політика Франції щодо іммігрантів, у деяких випадках набато суворіша, ніж у країн-сусідок. Відношення студентів-іноземців до загальної кількості слухачів університетських курсів у Франції — 1 до 10, тоді як, наприклад, у сусідній (і меншій) Італії цей показник удвічі більший. Треба додати, що 10% іноземних студентів становлять студенти з обміну з інших країн ЄС у рамках програми Erasmus Mundus, — отже, справжніх здобувачів французьких дипломів ще менше. Лідирують у списку студенти з Африки, колишніх колоній, 52%; 25% з країн Європи (в тому числі Східної), 16% — з Азії, 7% — з обох Америк (Репорт Міністерства).

Франція приєдналася до «нового видання» програми міжуни-

разі незнання французької спілкуватися з «аборигенами» краще на мигах, ніж англійською.

Наскільки перебільшують ці поради, я не знаю, але це правда, що за кордоном більшість французів розмовляє тільки «щирою рідною мовою». Але правда й те, що без ґрунтовного знання мови в закордонному університеті робити немає чого. Як правило, від іноземних студентів вимагають рівень знання мови В2 за європейською шкалою, який відповідає більш-менш базовому рівню знання іноземної мови по закінченню нашої середньої школи.

До речі, можливості вивчення та сертифікування французької мови на університетському рівні є і в Україні. У Києві відкрито Французький Інститут в Україні, який серед інших культурних ініціатив організовує курси та сертифікацію із французької мови (<http://www.ifu.com.ua/>). Крім того, деякі з відомих українських вишів укладають угоди про співробітництво з Міністерством Освіти Франції. Донецький Національний технічний Університет зараховано до 550 франкомовних університетів світу, і поки що він є єдиним таким у нашій державі. Спільні проекти та культурні зв'язки із Францією мають також Києво-Могилянська Академія, Київський Національний Університет Економіки, Академія Архітектури у Дніпропетровську та Національна Академія Наук України.

Навчання за кордоном — це не така далека й казково-недосяжна можливість, і вона не належить тільки «чужим дітям». У наш час чи не найважливішою є потреба бути добре інформованими про нові шляхи — дороги відкриті для талановитої та завзятої молоді людини. І Франція, четверта у світі серед найпотужніших економічних сил та серце європейської цивілізації, тримає відкритими ці шляхи для тих, хто спроможний оцінити високу якість її освіти, столітні університетські традиції та неповторний волелюбний і пристрасний французький смак до життя.

Тетяна Гордієнко,
студентка Туринського університету

Публікації

Рада Національної спілки письменників України. Відозва // Літературна Україна. – 2006. – 1 червня. – С. 1.

Людмила Ілленко. Перемагають діти-творці // Слово Просвіти. – 2006. – 1-7 червня. – С. 10.

Марта Швець. Українські науковці звернулися до Віктора Ющенка // Без цензури. – 2006. – 1-7 червня.

Юлія Кацун, Михайло Василевський, Ганна Хрипункова, Валерій Костюкєвич, Марина Голіна, Микита Касьяненко. Агресивне невігластво наступає... (коментарі Мирослава Поповича, Вадима Скуратівського) // День. – 2006. – 2 червня. – С. 4-5.

Олена Яхно, Сергій Солодкий. Глухий кут чи компроміс? (коментарі Мирос-

Дар'я Аверченко. Хрестики в квадратики – не дитяча гра // Дзеркало тижня. – 2006. – 10 червня, <http://www-zn.kiev.ua/nn/show/601/53600/>

Дмитро Дроздовський. Сучасні зміни мовної ситуації // Слово Просвіти. – 2006. – 15-21 червня.

Сергій Сулима. Гостини в домі знаменитого актора // Голос України. – 2006. – 17 червня.

Дмитро Дроздовський. Мовний похорон // День. – 17 червня.

Ірина Вишинеvsька. На гостини до Івана // Україна молода. – 2006. – 17 червня. – С. 3, <http://www.umoloda-kiev.ua/number/695/116/>

Тетяна Кругова. Спеціаліст нової формации // Урядовий кур'єр. – 2006. – 20 червня.

Телерадіоєфіри

Языковой вопрос – крючок от бомбы? Новий канал. 5 червня.

У Національному університеті «Києво-Могилянська академія» презентували книжку спогадів про українського літературознавця Соломію Павличко. Новини. Радіо. Свобода. 6 червня. Стратегічні питання розвитку української мови. Новини. УТР. 6 червня.

Людмила Небилиця, Андрій Марченко, Андрій Мартинов, Олександр Алексєєв. 3-за учнівської партії – на студентську лаву – без вступних іспитів (коментарі Олександра Дем'янчука). Новини. Перший канал. 10 червня.

Галина Бабій. Випуск магістрів програми «менеджмент в ОЗ». Ера-Радіо. Новини. 17 червня.

Ірина Аврамець. Перші магістри з топ-менеджменту в охороні здоров'я. «Наше Радіо». 18 червня.

Корсун В. М. Перший випуск магістерської програми «менеджмент в охороні здоров'я». Радіо «Голос Києва». 20 червня.

Бабій Галина. Мистецтво бути жінкою» за участі Н. Рульової. ЕРА-Радіо. 23 червня.

Дмитро Дроздовський. Вступна кампанія до НаУКМА // Чорним по білому. 24 червня.

Сніцарчук. Юлія Тимошенко в НаУКМА. Новини. // 5 канал. – 2006. – 26 червня.

Сидоренко. Юлія Тимошенко в НаУКМА. Новини // ВВС. – 2006. – 26, 27 червня.

Горковенко. Юлія Тимошенко в НаУКМА. Новини // Інтер. – 2006. – 26 червня.

Сергій Швець. Юлія Тимошенко в НаУКМА. ТСН // 1+1. – 2006. – 26 червня.

Сторінку підготували
Олена Дмитрик (ФГН-2) та
Олександра Гоменюк (ФСНСТ-1)

НаУКМА в інформаційному просторі

Літня школа з документалістики

Могилянська школа журналістики в межах проекту співпраці з Огайським університетом (США) завершила тижневий тренінг із виробництва документального кіно. Його учасниками стали працівники телебачення, сценаристи та документалісти з усієї України Серед викладачів – відомий режисер документального кіно, лауреат Шевченківської премії та багатьох міжнародних фестивалів Сергій Буковський, директор Могилянської школи журналістики Євген Федченко, документаліст з Огайського університету Кейсі Хейвард. Учасники тренінгу мали змогу ознайомитися з принципами досліджень теми та аудиторії, різними етапами процесу створення документального фільму, відмінностями документалістики для телебачення і кіно, структурою оповіді, найкращими світовими зразками. Результат практичної частини тренінгу – чотири документальних фільми, які зняли і змонтували учасники.

лава Поповича) // День. – 2006. – 2 червня. – С. 3.

Ігор Лосєв. Київ побоявся оголошувати Москву своєю окраїною, хоч її заснував київський князь Юрій Долгорукий... Частина перша // Кияни (столічна онлайн-газета). – 2006. – 5 червня, <http://kiyany.com.ua/news/2006/6/5/17457.htm>

Микола Гнатюк. Росії вигідна нестабільність // Дело. – 2006. – 5 червня, <http://delo.ua/ru/news/7091.html>

Борислав Яцко. Доктор «чого изволисте?» наук // Киевский вестник. – 2006. – 6 червня. – С. 2.

Інна Гончарук. Національний університет «Києво-Могилянська академія» започаткував нову програму навчання українських держслужбовців // Хрестатик. – 2006. – 7 червня, <http://www.kreschatic.kiev.ua/?id=2875&page=2>

Володимир Панченко. Дзвін криниці, який не замовка // Культура і життя. – 2006. – № 24. – 7 червня. – С. 3.

Валентина Клименко. Соломія з підвалин пам'яті // Україна молода. – 2006. – 9 червня. – С. 21.

Дмитро Дроздовський. Пломінь із Одеси // Слово Просвіти. – 2006. – 8-14 червня. – С. 7.

Віталій Жежєра. Умови для мови (розмова з Л. Масенко) // Голос України. – 2006 р. – 21 червня.

Засідання управи Могилянського академічного товариства // Свобода. – 2006. – 23 червня. – С. 15

Дмитро Дроздовський. Забуте все одно існує // Дзеркало тижня. – 24-30 червня. – С. 18.

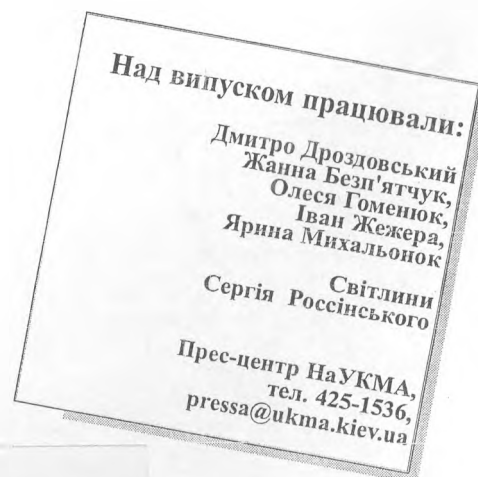
Садоков Є. В. Юлія Тимошенко в НаУКМА. // Газета по-київськи. – 2006. – 27 червня.

Юлія Тимошенко – «Ідеальна країна». <http://linux.org.ua/cgi-bin/yabb/YaBB.pl?num=1134057987>

Юлія Тимошенко залучатиме інтелект нації до управління державою. <http://www.byut.com.ua/ukr/news-1730>

Тетяна Чорновіл. Юлія Тимошенко роздяглася для музею <http://oglyadach.com/news/2006/6/27/97977.htm>

Юлія Тимошенко приглашает студентов управлять страной. http://e-elections.com.ua/wheel_of_events/Julija_Timoshenko_priglashtet_studentsov.html

UKMA Library * Book

0496941